

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatoz
Zradny je.

Za staw spróony
Napoj móony
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.



Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłtaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty
Dušl daty,
Wetpoěń ty.

Z njebjes mana
Njeh ćl kħmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiz Bóh poda,
Wokřew ćel

F.

↳ Sserbske njedźelske łopjeno. ↳

Wudawa so kóždy kobotu w Smolerjez knihcizisczječni w Budyschinje a je tam ja schtwórtlětnu pšchedplatu 40 pj. dostacž.

23. njedźela po swjatej Trojizy. Zap. skutki 26, 24 — 32.

Hiscze pschezo trjehimy w dženkniškim telscze japoschtola Pawola jateho w Zesareji. Dwě lěče dolho je tam w kħěžorowej twjerdzišnje a jastwje pobyl, hdnž Festuš na městno nahrabneho a njepraweho bohota Felixa pschindže. Židža šebi žadachu, so by jateho dał do Zerusalema pschiwjesč, hdžez chynchu jeho wotšudžicž. Ale Pawol so na kħěžora powola. Schto dyrbjesche nětk Festuš czinič? Wón šam njemózesche žaneje winy na nim namafacž, a to by tola njerosomna wěz byla, jateho do Roma pošlacž a žaneje winy pscheczivo njemu wosjewicž. W tym czaku pschindžeshtaj kral Agrippa a jeho šotra Berenize do Zesareje, so byšhtaj Festa wopytałoj. Dha šebi Festuš myšli: Agrippa jako žid so šnadž šepje na tajke praschenja wustej, jemu chze Pawolowu wěz šjewicž a šebi wot njeho radu wuprošycž. W tajkej wošebnej šhromadžisnje směje so Pawol nětk samolwicž a našch telst nam dženska powjeda wo móznym šaczisczežu, łotrež japoschtolšte samolwjenje na pošlucharjow czini. Pawol je wo dušche šwojich pošlucharjow wabił, ale ani Festuš, ani Agrippa njepóšnashtaj hnadnu šhtundu, do łotrež bē jeju Bóh domjedł. A tak njemózeshtaj ničzo šaczuwacž a našhonicž wo krasnosći šchesczijanšteje wěry, šajkuž jimaj Pawol wobšwědczesche.

Našch telst so naš dženska woprascha: Schto wěmy my wo krasnosći šchesczijanšteje wěry? To wot teho wotwiša, šak š swojemu Šbóžnikaj a š jeho ewangelijaj

štejimy. Našch telst nam tu trojake štejisčezo š ewangelškej wěrnosći rosžajni.

1. Pawol so samolwja, bē se šwjatej horliwosću wuwjedł, šak bu wón, nēhdušchi šwěrný šarisejski a šahorjenny njepscheczł šchesczijanow, ša Šhryštusa pschemóže a wobrocženny a bē šchizowaneho Šbóžnika jako šwětlo tež ša pošhanow wobšwědcžik. Dha jemu Festuš hñewnje pschiwola: „Blašnišch šo, Pawole; twoje wulke nawuńjenje pschiješe cze š blašnosći.“ Móžna rěč bē šaczisczež czinika; ale šdžěłany muž tuteho šwěta njewē šebi Pawolowu horliwosć hinal wuklascž šak blašnyšcž; wón drje mēni: Pawol je pschewjele we wucženych knihach študował, šak šo pschi prawym rosomje wjazy njeje. Festuš wšhitke duchowne praschenja wěry wot šo wotpołaje; wón šteji w šymnej njewěry pscheczivo ewangelškej wěrnosći.

Tež wo našchim Šbóžniku šwět prajesche: Wón ma czerta a je njemudry, šchto jeho pošluchacze? (Jan. 10, 20), a na přenich šwjatkach šo japoschtolam šmējachu a džachu: Woni šu šo we šłódkim winje wopili. (Zap. skutk. 2, 13.) Tež dženknišchi džeń ma Festuš wjele šajkich towašchow mjes nami, šak šo wšchal šchesczijenjo mjenuja, ale tola po šwojej wěry šak šadzerženju njewěryšy šu. Šim je šchesczijanška wěra nēšchto njerosomne a blašne, šchtož woni ša šwoju paršchonu njetrjebaju. Šaj, dženska hiscze je šłowo teho šchija šłuposć tym, šiz šhubjeni budža (1. Kor. 1, 18), nam šak, šiz my šbóžni budžemy, je wone Boža móž.

2. Hinaf sašo kaž Festuš ko Agrippa sadžerzi. Pawol bě jemu k wutrobje rěčal; jeho ko woprascha: Wěrišch, kralo Agrippa? Sa wěm, so wěrišch. Pšches tajke wabjenje bě japoschtol tola kralowe šwědomnje trjehil; jeho wutroba bě Boži hlóš srosymita; wón jako žid sa pobožne praschenja bóle wotewrjenu wutrobu ma dnyžli tamny pohanški bohót. Ale jowle w jeho pšchitomosći ko tola nochze šlaby potašacž a ko sa Pawola a jeho wěru pósnačž; šhto běchu drusy wo nim myšlili? Tak pola njeho wscho pšchi starym wostanje, dokelž ko njemóže a nochze rošbudžicž sa ewangelsku wěrnosć. Wón je wobras tajkich, kotřiž ani sa Khrystuša, ani pšhecziwo njemu nješbu, wo kotrychž rěka w šjewjenju šwj. Jana 3, 16: Dokelž pak liwki šy a ani šymny, ani čjoply, budu ja čje wuplunycz i mojeho erta.

Njerunaja ko wjele čłowjekow našeho čaša tež tutemu kralej Agrippje? Woni šebi praja, so čłowjek Boha trjeba, jeho nochzedža sa njepšhecžela mēcz, rad pošluchaja tež dnyš a dnyš na předomanje a ko drje tež k Bohu modlu, wošebje w čježlich čašach, kaž nētkle, hdžež tež Božu móžnu ruku pósnaja, a tola k pravej, hlubokej pobožnosći njepšchiindu, wscho hewal pola nich pšchi starym wašchnju wostanje; wot teho, šhtož pšhecziwo Bohu w jich žiwjenju wojuje, wot starych lóšchtow a hrěchotow ko wotrjež nochzedža. Kač šrudžaze tola, hdnyž tak nēkotryžkuli drje nēšhto wo šbóžnosći a krašnosći a wěrnosći našeje wěry šacžuma, a tola škóncžnje šhubjeny budže, dokelž prawu šhutnosć njenaloži na to najwažnišche praschenje: Šhto mam činicz, so bych šbóžny byl? dokelž kaž Agrippa na položajnym puczju štejo wostanje. Nē, našch Bóh šebi žyłego čłowjeka žada.

3. Tajki dospołny žyly šchescžijan bě japoschtol Pawol. Kač šlyščežeschtej ko jeho woczi, hdnyž wuwola: „Sa žadam wot Boha, njech je mačo abo wjele trjeba, so by niz jenož ty, ale tež wschitzu, kotřiž mje dženš šlyšcha, tajzy byli, jako ja šym.“ Wón, tón wobohi jaty, je tola wjele wjetšchi a šbožownišchi dnyžli jeho šudnikaj, prawe a mēra pošne Bože džěczjo! Wón bě ko dospołnje do rukow šwojeho Šbóžnika poddal, a jeho žywa šchescžijanska wēra šbudži w nim prawu šwobodnosć a šmužitosć, so ko njehašbowasche ani njebojesche, pšched tamnymaj wošebnymaj a móžnymaj knjesomaj šjawnje rěčecž a předomacz wo tym, šhtož bě jeho wješkosć a radosć. A tuta jeho wēra dawa jemu we wschej tyšchnosći ščěrpliwje wutracž, dokelž pšchi tnyr dobre šwědomnje ma a wē, so je bješ winy. Jeho wēra jeho prawje šwobodneho čini, wón je pošny nadžije pšches wuhlad na wēcznu krašnosć w njebjeskej domišnje. Woprawdže, wutrobu hnujazy napohlad: Pawol — šnamjo praveho dospołneho, žyłego šchescžijana!

Kač štejšch nētk ty ke Khrystušej a k jeho ewangelijej? Šhto wot našch mohł prajicz bješ hordosćje: Sa šym dospołny šchescžijan? Nē, šchescžijan štajnje, tak dolho hač je živy, roscže a pšchibywa we wērie. Wojuj jenož prawje, so i žykej njerosdželenej wutrobu ko šwojemu Šbóžnikaj poddasch, so tvoje žiwjenje pšchezo bóle pšchibjera w dobrých pšodach čjisteje wěry; potom šmējesh woptacz krašnosć a šbóžnosć šchescžijanšeho žiwjenja, a tola wostanje w tebi hač do šmjercže žive to pšhecže:

Sa čžu špěwacz, šwěru džěkacz,
Šacž ja šbóžnosć mam;
Sa nej šlědžicž a ko bēdžicž,
So ju dobywam. Šamjen.

Knjesowa žyrkej.

Ty šy šral, kiz na naš knježi,
Tvoji i čžetom, i dušchu šmy,
Čłowška pomoz šlaba leži,
Šdyž Šmmanuel šam ty
Tvojich njewobwachujesh
A do wšiny ja nich džesh,
Sa nich šam ko bēdžišch i hnadu,
Štalyšch njepšhecželow radu.

Wono wschitko tvoje mjeno,
Tvoju wěrnosć nastupa,
Tvojeje wěry wuczbu jeno,
Móž, čžescž tvojoh' čžerpjenja,
A tu šlužbu, kotruž hdny
Tebi čžinicz dyrbimy;
A temu njem'žesh mjelczowostacz,
Tvoji budža pomoz dostacz.

Šošlyš našchu šlaba wěru,
Šotruž šwēt nam rubicz čže,
A se šrudnosćju pšches mēru
Šrej a čžeto štraschil je.
Tvoja mudrosć derje wē
Tvojich džěczi šlabosćje,
Na nich wjazy prawdosć Boža
Njebdže nakšacz, hač šnjescž móža.

Š modlitwu a i wachowanjom
Čžemy tu na wašchi štacž,
So nam dobre i šždym ranjom
Ššchindže, tebi čžinicz dacž;
Tu šo šždny bēdžicž ma,
Ššchač naš šesuš šastupa,
Šacž my junu i teho kraja
Šššdžemy do Božoh' raja.

Ššndlišczjo Lutheroweho pšhecželstwa.

Ššched lětami bēch i mojim šynom w šupjelach w Šalzungen. Tele mēštacžko na wječornej štronje pošnožneho džěla durinkšeho lēša namakasch. Na rjanym škóncžnym dnju podachmoj ko do wjetšchi, kotraž nēhdže šchescž šchtwórcž hodžiny k pošnožny leži. Wjesta je wschēm ewangelsko-lutherštim šchescžijanam šnata, kotřiž šu w šchuli nēšhto wo Lutherowej reformaziji šlyšcheli.

Šoš hodžiny pšchede wšy wustupichmoj i lēša, a w šwjedžijnje pošow a šufow, wobdathch wot lēšojtych hōrkow, ležesche mjes šadowymy šchtomami pšhecželna wješ Mōhra. Nētko je widžach to lube mēštno, wo kotrymž bēch šždny lēto džěczjom w šchuli pošwjedak. Šdy bych tola tele džěczi tón džēš woško šebje mēk!

Wēža makeje žyrkwiczki, wšche šchtomow ko pošbēhujo, namaj šwasche. Do wšy pšchšchedschi šstupichmoj na torhoschczjo. Šoko woško twarjenja a dwory. Ššwjedž mēštna rjana lipa a pošdla njeje poštawa wulkeho muža: našch reformator M arcžin Luther. Wješ Mōhra je pšches Luthera šlawjena. Šeho wošoba, dopomnecže na jeho šwšwowanie i tutym mēštnom, myšl na minjene lēštotki, wschitko móžny šacžišczž na naju čžinjeshche. Wo Lutheru ko nam jeno junkrócž pošwjedak, so je tudy dwaj dnjej pšchēbnywal, ale jeho pšhecželstwo, i kotrehož je wukhadžak: šarschej, džēd a mowka, wujajo a čžety šu jow jako burški lud šššdleni byli.

Najprijedy ko na šaru podachmoj. Šam naju mlody knjes šarač jara pšhecželnje pšchija. Wón bě hnydom šwóšniwy, namaj Boži dom wotewricž. Bē to maka, štara žyrkwiczka, kiz by čžak mēka, wjetšchej, nahladnišchej i puczja hicz. Ale wošada ju lubuje, a ewangelski šwēt ju jako štarožitosć waži, dokelž štaj Lutherowej štarschej w nej wērowanaj a tu šemschi šhodžikoj. Šnutškwowna rumnosć je jara wobmjelowana, šawki žyłe šššarške, wōktač šnadny, jeho šwēcžnikaj šchērej, drjewjanej. We wašchej žyrkwi, šuby čžitarjo, rjenišchej štejtej, ale tamna wošada jej se šwojimaj wumēnika njeby, dokelž štej se šlawneho drjewa džěkanej. Nēhdže dwē hodžiny wote wšy ke šrótkemu ranju je pšched šchtyri štami lětami buš štak, pšchi kotrymž bu Luther pošwpyče w Mōhra nadpadnjeny a šajaty. Š jeho drjewa štej šwēcžnikaj šhotowjenej. Na ščženje pšchi wōktaču wšatej wobrašaj Lutheroweho nana a macžerje.

Šyrkwiczku wopušchczjwšchi šupichmoj šebi na šarje dopomnjenki na wješ a podachmoj ko hšchczje raš k Lutherowemu pošnikaj a lipje. Na tutym mēštnje je Luther; pšchšchedschi i Wormšja, 4. meje 1521 předomak, dokelž žyrkwiczka sa wschēch pošlucharjom njedobšahasche. Lipa, poš kotrejž štejesche, je ko pošminyka.

Staru lipu, smutkach tak prósnu, so šu šebi ludžo w Napoleono-
wej wójnje wšchelake wězy w njej khowali, je w lécze 1828 wichor
powalik. Na jeje městnje šo nowa, móžnje sroščena seleni.

Twjerdšcho hacž lipa pschi njej 19 stopow wyšoki reforma-
torowy pomnik steji, pycha zyleje wšy. Luther w lěweje ruzy
wotewrjenu bibliju džerži, na kotrejž šu słowa Sana 8, 31—32
čítacž: „Budžecželi woštacž pschi mojej rěčži, dha scže moji prawi
wucžobnizy a budžecže wěrnoscž spóšnacž, a wěrnoscž budže waš
wušwobodžicž.“ Wupšchestrjena prawa ruka wukladowanje tehole
šłowa po šdacžu podpjera. Woblicžo je khtutnje k njejju wobro-
čzene. Reformator na kóstkoythym kamjenju steji. Na přédłownej
stronje kamjenja čítasč: „Naschemu Luthereje na městnje jeho po-
kłada. 1846.“ Na lěwym boku šo wobraz namaka, kiž pschibi-
wanje thejow na hrodowštu zyrkej we Wittenbergu potašuje. Na
prawym boku Luthera jako mlodeho ryczerja na Wartburgu
šwjate pišmo pscheložujo, a na šadnym jeho šajecže pschi
prjedy naspomnjenym buku widžišč. Pschi kóždym rózku kóštki
evangelista steji. Woprawdže je zřly pomnik pschihodny, derje
wumyšlenny a wumjekszy dokonjany.

Tajki Luther wo wšy Měhra, k kotrejž psches šwojeju star-
šceju pokhadža, steji. Tu je něhdy žiwj stal a šwojim pschi-
wulnym a krajanam, kóštki jeho tež šwojeho mjenowachu, nje-
šamplenj evangelij pschpowjedal. Němny a tola tak rěčnyw
předat wšchitkich wabi, šo bčhu na šłowje wěrnoscže twjerdže
džerželi a šwěrne stawy šwojeje zyrkwe woštali.

Hiščecže šebi napschecžo pomnikej stejaze domške wobhladač-
moj, na kotrymž je tasla widžecž k napišmom: „Tudy stejecše
šary Lutherowy dom.“ W tymle domje šaj reformatorowej star-
šceje bydlikoj. Tu bydlesche tež hiščecže jeho šestarijena wowska,
hdž jeje šlawny wnuk do wšy pschidže. Hacž šaj šo tehdy
prěni krocž widžaloj a witałoj, njewěmy, ale pošledni ras
je byko.

Spošojnaj se wšchem, šchtož bčhmoj wobhladałoj, šo se wšy
wrócžičmoj, a šacžiščč wot wšcheho šmój šebi hacž do dženk-
nišcheho dnja wobkhowaloj.

J. K.

Setkanje Bože we wulkej wójnje.

(Pókracžowanje.)

29. novembra 1914.

Š wječnym pscheklapjenjom dostach psches pólny pošt Wajšch
mi pošlany hodowny dar. Pschede wšchem budu pošlane modler-
ške knihi pilnje trjebacž a w nich čítacž. Je mi woprawdže po-
trjebnosč, wšchědnje někotre mjenšchiny k našchim wšchodobrocz-
nym Wótzom nad nami šam bčž w modlenju. Hacž dotal bčhu
mi wojerške špěwarške najšpěsche čítanje. Dale mamy póšla
pólnych wojerškich Wožich šlužbow tež Wožu šlužbu w bliškej woješ-
nej zyrkwi. To šu štajnje hodžiny natwarjenja ša mnje.

(List šakšeho wojaka na šwojeho duchowneho.)

* * *

9. oktobra 1914.

Waš wěcže šajimuje, wo mojej přenjej pólnej Božej šlužbje
šhšchecž. Wjele krocž šmy my šnjercži do prostych woczow hla-
dali. Bliško bčsche pschezo móžnota we wošomifnjenju psched šud-
nym stolom Wožim stejecž a my njemějachmy šwjedžeršce drasty.
Wot hrěchow bčsche womašana. Duž ležachu twjerdži wojazy
w prošce psched Wšchedomožnym a prošchachu Boha, jich w hna-
dže pschijecž. Š tym šhěrlušcom „Je Wóh mój pschecžel ša mnje“,
šo Woža šlužba šapocža. Bčsche, kaž by šo pschi špěwanju šwjata
rěka psches naš wulwala. Šóžda šchtucžka bčsche nam k wutrobny
rěčžana, a wubudžesche w naš tyšazy myšlow a čucžow. Móžnje
šajšpěwany šhěrlušch šapocža šchepotacž. Ššlyšy šybolachu šo we

woczach wojowarjom. A nětko halle to přédowanje. Ženje
we šwojim žiwjenju k Bohom tak nutrnje w šwjastu nješejach.
Ženje njebčch tak hnuty. Ššłowa duchowneho na póšdu semju
padachu, pschetož wošokostejazy towaršchowo bčhu hižom někotru
horzu modlitwu k njebškam pošlali. Šoni wjedžachu, pola šoho
bčhu w šmjertnej šhšknoscži a nusy wotpočiniš a mēr namašali.
— Šdž k modlenju pschidže, pošhilichu khtutnje a nutrnje šłowu.
Šóždemu modlazemu tak rjez lube woblicžo šwojbných domach
psched woczomaj stejecše. Šich šašo wobladacž, činješche jemu
wutrobu tak čžopku, da jemu tak horzo k Bohu šo wošacž. Šowe
žiwjenje, khtutnišche hacž dotalne, čžyšche se šwojimi pschecžemi
žiwj bčž. Tutyh modlaznych, brodatych muži widžecž, bčsche
hnutjazy napohlad bjes runjecža. To bčsche Woža šlužba.

(Š lista wojaka k Rudohorow.)

* * *

Wyšl, šašo domach bčž, mi kaž krašny, daloki šon psched
woczomaj steji. Abo šon druh: přédowanje džeržecž! Ššknicež ja
nětko njechal, ani knihi pišacž — ale přédowanje čžyš ja džeržecž
a wjele, wjele čžłowjekam w tutym čžaju šłowo wo Bošy rěčecž.

(Š lista mlodeho dobrowólnika.)

* * *

Wčžera bčhmy šašo w čžžim wojowanju a to wot 1 hacž do
3 a w 5 do 8 w šylnym wohenju artillerije. To bčsche žalostne:
ale šašo je naša diwšija njepschecžela pschewinška. Wječor re-
šwirirowanje wo wšy. Wšchitko, šchtož tu k jědži bčsche, šo šebra.
Mi šo nochžyšche jěšč, namašach pak w šhži krašny šlawēr a jako
šahrach a šapšewach šhěrlušch „Nječ Bohu džakuje šo wutroba
wšchčch ludži“, wšchitzy móžnje šahšokowachu a k škwirirowanjom
šastachu. Naschu nutrnoscž ššoncži šhěrlušch „Jedn twjerdy hród
je našch Wóh šam“. To bčhu pošbčhowaze wošomifnjenja.

(Š lista šyna jeho naněj.)

* * *

Wójniške lazaretowe wotžšelenje 2. armeekorpsa šo 15. sep-
tembra w Šerame wot němškeho wóšška wotšamšny a pschidže do
šanzowskeje jatby. Jedn k jatby piša wo šožownym wrócže-
nju k njelubeje jatby: Jako mješy pschekročičmy, šo k našchimi
towaršchemi se Šchwajzarškeje wutrobnje rožžohnowachmy. Wy
wšchitzy šon šhěrlušch „Nječ Bohu džakuje“ šapšewachmy a po-
šbčhachmy hnutjeje wutrobny našche wutrobny w modlitwje horje
k Bohu. — Šhrobšocž a radošč šebi rubicž njedamy, to bčhmy
šebi pschedowšali. Čžemy šo tež w tym njelubšnym, čžžim
čžaju jako Němzy wopokajacž. Š temu pomšasche pschede wšchem
wjecžorna a ranšcha nutrnoscž, kotruž někotš pschecželjo a ja wot-
mēnjo džeržachmy. To bčsche šo nam hnadnje dowolišo, jako ja
to štražu džeržazemu wšchkej w jendželškej rěčži w naš wšchitkich
mjenje pschednjšnych. Šon šo mje praschšche, hacž my to pschezo
tak čžinimy, na čžož wotmolwich, šo je to pola naš tak wašhnje.
Špšewacž njšmēdžachmy. Měšto teho šhěrlušche wóšje čžitachmy.
Šotom šo něšchto k biblije čžitashche. Dženške šłowo šratrowskeje
wošady a modlitwa. Wy stejachmy štajnje šrjedž štražow, kiž
mējachu tešak na šššbu natšknjeny. Někotš němšzy rošymjazy
Šššššch bčhu štajnje póšla a poššuchachu. Njedželu nutrnoscž
něšchto dlěje džeržachmy, k tym, šo na wučžitanje Božeho šłowa
někotre šłowa napominanja a trošchta pschšamšnychmy. Nutr-
nosčči bčhu tak pschuwulki, šo žadny k towaršchom njewuwošta.
Šwoja biblija bčsche zřly džerž po pucžu wot jeneho k druhemu,
kóštki čžyšchu w njej čžitacž. Tu mi wot . . . pschpóšlanu knižku:
„Jedn twjerdy hród je našch Wóh šam“ šym tež wšchědnje wo-
šoko dawal. Tak šmy šebi pomšali a šo trošchtowali a šo tež
ššoncžnje do našchich wobštejnosčow šwucžili. Šdžž nětko ša ně-
kotre dnj šašo k nowa won čžehnjemy, njechamy temu njepschecže-

lej, wożebje na tych franjonych, sažo wotplaczič, schož je so nam fneho stało, ale po tym fłowje činič „Saplacž to flo s dobrym“.

(S lista sanitätneho wojaka.)

(Wschichodnje dale.)

Rak je Bohuław s Dubowina Boha spósuat.

Wojedańczo wot Khrystofa Schmida.

Wschetozit S. Buk.

(2. pokračowanje.)

3. staw.

Nježměrna srudoba dobreje maczerje.

Sdyž tu nětk wschitzu wobydlerjo hrodu sastróženi a samhjeni, płakajo a žalosčo w džěščowej stwě hromadze běchu, a Marata na poł hlupa s čornymaj dźiwimaj woczomaj a s roshładženej hłowu pschi prósdnej kolebzy na semi ředžesche, hdžež rózicžki, kotrež běchu tujawku pschnje debike, rosmjetane a rosteptane wokoło ležachu: wotčiniču so s jonym dobom stwine durje — a knjeni stupi nuts.

Rana mandželsteho njebě tał strajčna, jako bě so s woprědka řdalo. Sdyž bě s nim lěpje byčž počało, běšče so knjeni na jeho požadanje a na hnucze řwojeje maczeriskeje wutrobny na dompučž podało, so by jeno prawje řhětsje sažo pschi řwojim lubym řhnu ku byčž mohła! S wosa wustocziwšči bě wona hnydom do džěščowej stwy běžata, so by tu, kaž řo nadžiesche, řwojeho wutrobnje lubowaneho Bohuławka na ruzy wřala a wokořchala.

Wschitzu wo řstwie řo sastróžiču, hdžž knjeni wuhladaču. Marata řaplata wóřtje a řawoła: „Mój Božo, budž mi a jej hnadny!“ Knjeni widžžž řmjerčžblědy woblicža — wupřafanej woczki — próřdnu kolebku — bě jara sastróžena. Ničtó nječasche na jeje prařchenje wotmolwjecz. Wschelake dźiwne a řakostne wězy pschińdžechu jej do myřli, a wona bě řwojeho džěščža dla we wulkim řtrasche. Sdyž na pořledku na poł řhoni a na poł řhuda, řchto je řo stało, bu tał wot bolosče pschewřata, so jej řlě byčž poča; a hdž bychu jej wschitzu na měščze ř pomozu njebyli, by ř semi padnyřla.

„O Božo, mój Božo“, řawoła wona řakosčžž, hdžž bě sažo ř řebi pschisřhla, „kajke řchžřiti a horja na mnje řeželeřh! Ach, moje džěščžo, moje najlubřsche džěščžo! O mój mandželřti, mój najlubřchi mandželřti, ach, tole powjeřtwo čži hlubřsche rany nabije, dyřli njeřschčželowy mjecz! — O ty luby, wobohi Bohuławko, hdže ty nětkle řh? Do čžeřich rukow řh ty pschisřhol? O hdž by řnadž ty mjes rubjeřnikami bjeře wřscheje wučžby a pőzcziwosče wotrořti — kał řakostne njeřbože by to bylo! Řadřcho řhřhla ja na twojim mařym rowczku płakacz! To by ty řjany Boži jandželł byl, a ja byh řo s tym trořhtowala, řo čže něhdy w njebjesach řažo wohladam. Tola nětko tež tule jeniczku řlōdku nadžiju nimam!“

„O Božo“, modlesche řo wona na kolena padnywřhi a je řthknjnymaj rukomaj ř njeřbu řhladujž, „o dobry Božo, njebjesřti Wóřče, ty řh jeniczki wučžel we wřscheř nudy! Moje džěščžo je drje mořimaj rukomaj wutorhřnjene, tola twojey ruzy niz. Njewěm drje, w kotrych čzmowch lěřach, w kotrej rubjeřniřkej džěřje řo wono namaka, tola ty je widžřřh, njech je hdžeřřuli. řa jemu řanu dobrotu a lubořčž wjazy wopokasacz njemōžu; tola ty a jenož ty řam móřesř řo wschudžom řa nje řaracz. řh džě rapanje młodych rapakow wuřřhřhřh, o wuřřhřhřh tež řakosčženje tehole džěščža, kotrež wěřče płaczje, dokelž njeje pschi řwojey maczeri. ři pał a mořemu lubemu mandželřtemu daj tu hnadu, řo byčhmoř tole njeřbože řežerpnje řnjeřřh. řaczřunje je namaj

pschede wřchěm njełedžřbliwosčž a čřlowjeřža řkōřčž małeho jandželł rubika, — řh tola ty to dopuřchčřil. řh to tał wjedřesche; tebi pschinjeřku řwoje džěščžo s doměřnej, řaczřunje bolosčžiwey wutrobu jało wopor. řřym pschewědcžena, řo budže tež tale moja bolosčž a řrudoba psches twojey wjedženje něhdy ř mořemu lěřřchemu.“ řał trořhtowasche řo řarowaza maczeri.

Marata pał řo njeđasche řpokojicz. řona prořchesche řnjeni, jej ř nohomaj padnywřhi, wo wodaczje. „Ach“, džesche wona, „hdy byh to džěščžatko je řwojey řrewju s rubjeřnyh rukow wumōžicž mohła, rad řhřhla pořledny řreřřku teje řameje na to wazicž. řřmicže mi řiwjenje, ja řhřu rad wumřjecž!“ řnjeni jej woda. „Tvoja wěřna řelnosčž řařřuži wodaczje“, praji wona „tebi řo njeđyrbi ničžo řtacz. Tola widžřřh tu, kał derje mēnjach, kał mudre moje napominanja a pschisřhřnjje bēchu; řh tu tež řhoniřla, kał wulle njeřbože móže njeřořřřchnosčž, lořhřomřřhřenosčž a nařhřilnosčž ř wjeřelam řřtkowacz. řh wschitzu tu na tymle řwěčče řane wjeřele wjazy njeřmējemř, a řmř runja tutřm řwēřtam, kotrež tu řwjadle a rořpadane wokoło leža.“

Sdyž bě řnjeni po přěnim sastróženju řažo ř řebi pschisřhla a řhoniřla, řo je džěščžo hałle psched někotřymři řodžřinami řradnjene, wupōřřla hnydom čřřřōdu řudži, řo bychu je přtali. řwupōřřlani pschisřhřchju jedny po druhim řažo domoj. řarata bēžesche řkōřdemu napschecžo, a řa řo s nowa do řřafanja, hdžž řřřom wot nařdala jeho řrudne woblicžo wuhřada. řež pořřledni pschisřhřdže, ani řo by to najmjeřřsche wo džěščžu wuřřlěđřil; a řarata řebi řkoro woczki wupřafala. řo čžařu drje řo trořhu řpokojř; tola bēšche pschewřo jara blēda, a řhodžesche wokoło řaž řežēř. řkōřdy řu wobřarowasche. S dobom pał řo řhubi, a řadny čřlowjeř njeřwjedřesche, hdže je wōřřala.

(Wschichodnje dale.)

Wschelake s bliska a s daloka.

* **W Budyřchinje** je wumřjel řnjesh wučžel na wotpoczřntku řicžas, kotřž bēšche dokholětny wučžel we řhwaczřzach, a bu na řuchorju w Budyřchinje řhowany. řōn je řřtkowal jało dobry řerřřti wučžel. řuž prajimy jemu tež tudř džal do wěčžnosčže.

* **Čžehož řo nadželi njeřřmř** — nařchi wjazy řteja hřřchče na bitwiřchēžu, a řhřma řo bliži a je móžno, řo budža druge řodny wontač řwječřicž dyrřjecž. řuž je nařcha pschisřřchnosčž, řo řo řa nič řtarany, řo bychu wobarnowani byli psched řřmu a mokrotu. řa to řo řtaracz budže pschisřřchnosčž řkōřdeje wōřřady řa tych řwojich wontač, ale tež pschisřřchnosčž towarřřwa „čžeřwjeneho řřhřřža“. ř Saksřej čže nětko „čžeřwjeny řřhřř“ přatł 12. a řobotu 13. novembra po domach dobrowōlne dary řberacz, řo by nařřim wojerřam a tež nařřim jatřm w njeřschčželřřim řraju — wořebje w řuřowsřej a řibirisřej — wobarnowanje pschewěčřiwu řřmje a mokroče pořřicžil. řjepřajmy: řawacz a řažo dawacz. řchto řu nařsche wopory pornjo tym woporam, kotrež nařchi wjazy wontač na čžele a řřrowosčžř pschinjeřku.

* **Saksři řejm** ř porjadnemu řhromadženju 9. novembra w řražđžanach řo řeńđže. řuradženja budža řo s wjetsřha na pořřajenja a řařtaranja, kotrež řu psches wōřnu nuřne, počžahowacz.

Samolwřty ředaktor: J. Gōłđ. řřobuređaktor: K. A. Fiedleř.

Čžřřchčžer a nařřadnik: M. Smoleř.